

Tantárgy neve/kódja:	Szemantika / BNY-DK-007	
Tárgyfelelős:	Doktori iskola vezető	
Tantárgy oktatója:	Surányi Balázs, PhD DSc, egyetemi tanár	
Kreditszám:	8	
Óratípus:	Előadás	
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus a nyelvi jelentés szemantikai aspektusait tekinti át. A hallgatók megismerkednek a szemantika alapvető fogalmaival és a legfontosabb szemantikai jelenségekkel, valamint a különböző szemantikai elméletek alkalmazásával végzett szemantikai elemzések lehetőségeivel.	
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A főbb témák a következők: A szemiotika és a nyelvi jelentés alapfogalmai. Lexikai jelentés és enciklopédikus tudás. Poliszémia és homonímia. Értelem és referencia. Szemantikai többértelműségek. Lexikai jelentéskapcsolatok. Mondat és állítás. A jelentés kompozicionalitása. Az állításlogika és az elsőrendű predikátumlogika alapfogalmai. Események és tematikus szerepek. Kvantifikáció.	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	<ul style="list-style-type: none"> - szavak és mondatok szemantikai jelentésének elemzése; - szavak jelentése közötti szemantikai kapcsolatok azonosítása; - a nyelvi jelentéshez kapcsolódó, egymással versengő szemantikai megközelítések értékelése; - szemantikai fogalmak alkalmazása konkrét esetekre; - szemantikai ismeretek integrálása szélesebb körű nyelvészeti kutatásokba. 	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>Saeed, John I. <i>Semantics</i>. 5th Edition. Wiley-Blackwell, 2023. ISBN: 978-1-119-70985-5. Chapters 1-4, 6, 10.</p> <p>Riemer, Nick. <i>Introducing Semantics</i>. Cambridge University Press, 2010. ISBN-13: 978-0-521-61741-3. Chapters 1-3, 5-6, 10.</p>	
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>Saeed, John I. <i>Semantics</i>. 5th Edition. Wiley-Blackwell, 2023. ISBN: 978-1-119-70985-5. Chapters 5, 7-9.</p> <p>Riemer, Nick. <i>Introducing Semantics</i>. Cambridge University Press, 2010. ISBN-13: 978-0-521-61741-3. Chapters 4, 7-9.</p>	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 100%	Gyakorlati óra óraszám: 0%
Az alkalmazott oktatási módszerek:	<ul style="list-style-type: none"> - szemlélető anyaggal kísért előadás - nyelvi példák szemantikai elemzése 	
Az értékelés módja:	- Írásbeli vizsga	
Az értékelés kritériuma:	<ul style="list-style-type: none"> - 80-100% = Kiváló (5) - 60-79% = Megfelelő (3) - 0-59% = Nem megfelelő (1) 	

<p>Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tudás: Megérti a szemantika központi kérdéseit és aktuális vitáit, valamint azok kapcsolatát a szintaxissal, a pragmatikával és a lexikonnal. - Készségek: Képes nyelvi adatokat szemantikailag elemezni, összehasonlítani egymással versengő modelleket és önálló elemzéseket kidolgozni. - Attitűd: Nyitott a különböző nyelvészeti keretek iránt; kritikusan értékeli az érveket; elkötelezett a magas színvonalú tudományos kutatás iránt. - Felelősség és önállóság: Képes együttműködésen alapuló szemantikai kutatásokat végezni, eredményeit bemutatni, és hozzájárulni a tudományos diskurzushoz.
---	--